

הועד:

יו"ר

א. אליצור

מזכיר

י. טל

גזבר

ר. מעוז סגל

חבר

ע. לחובר רוט

יו"ר יוצא

א. הרשקו

Executive

Committee

Chairman

A. Elizur

Secretary

Y. Tal

Treasurer

R. Maoz Segal

Member

I. Lachover

Roth

Past Chairman

A. Hershko

ניר עמדה של האיגוד הישראלי לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית

הזנה זמנית בתמ"ל חלבי בימים הראשונים לחיים עלולה להגביר את הסיכון

לאלרגיה לחלב

אלרגיה לחלב

אלרגיה מתווכת IGE לחלבון חלב פרה היא בין אלרגיות המזון השכיחות ביותר בגיל הינקות. השכיחות של אלרגיה למזון בכלל, ושל אלרגיה לחלבון חלב פרה בפרט, נמצאת בעלייה. בעוד השכיחות של אלרגיה לחלבון חלב פרה בתחילת שנות האלפיים נעה בין 0.3% ל- 0.5% מהאוכלוסייה בישראל, השכיחות כעת מוערכת ב- 0.85% ל- 1% (1-3). אלרגיה לחלבון חלב פרה חולפת בחלק גדול (60-70%) מהמקרים, לרוב בשנים הראשונות לחיים. אולם, ההשלכות הבריאותיות של אלרגיה לחלבון חלב פרה הן רבות.

אלרגיה לחלבון חלב פרה עלולה להוביל לחסרים תזונתיים בשנות הגדילה וההתפתחות, אשר עשויים להתבטא בפגיעה במימוש פוטנציאל הגובה בגיל הבגרות, ובירידה בצפיפות העצם (4-5). בנוסף, אלרגיה לחלבון חלב פרה היא האלרגיה למזון אשר גרמה למקרים הרבים ביותר של תגובות קטלניות בישראל (6). בשנים האחרונות התפתחו, הן בעולם והן בישראל, טיפולי דה-סנסיטיזציה לאלרגיה למזון, אולם בעוד היעילות של טיפולים אלה למרבית המזונות גבוהה, אלרגיה לחלבון חלב פרה קשה יותר לטיפול.

לאור ההשלכות הבריאותיות, הסיכון לתגובה קשה, והפגיעה באיכות החיים, המלוות אלרגיה לחלבון חלב פרה, יש חשיבות רבה למניעה ראשונית של אלרגיה זו.

הועד:

יו"ר

א. אליזור

מזכיר

י. טל

גזבר

ר. מעוז סגל

חבר

ע. לחובר רוט

יו"ר יוצא

א. הרשקו

Executive Committee

Chairman

A. Elizur

Secretary

Y. Tal

Treasurer

R. Maoz Segal

Member

I. Lachover

Roth

Past Chairman

A. Hershko

חשיפה מוקדמת למזונות אלרגניים

כיום מומלץ להתחיל חשיפה למזונות אלרגניים (דוגמת בוטנים וביצה) החל מגיל 4-6 חודשים. זאת בעקבות מספר עבודות שהראו שחשיפה מוקדמת ועקבית למזונות אלה קרי, הכנסת המזון באופן קבוע לכלכלה של התינוק ללא הפסקות ממושכות, מאפשרת מניעה ראשונית של אלרגיה לאותם מזונות. המקרה של חלב שונה, הן מכיוון שלא ברור מהו הגיל והתדירות האופטימליים לחשיפה לתמ"ל חלבי במטרה למנוע התפתחות של אלרגיה לחלב, והן לאור היתרונות הבריאותיים הרבים הגלומים בהנקה. **אגוד הבריאות העולמי ממליץ כי תינוקות יזונו בחלב אם מהשעה הראשונה לחיים וכי ימשיכו עם הנקה בלבדית (ללא תוספות של מזונות או נוזלים אחרים כולל מים) במשך לפחות 6 חודשים (7).**

מספר מחקרים שפורסמו בשנים האחרונות הדגימו כי תינוקות אשר ניזונו מתמ"ל חלבי בימים הראשונים לחיים, אפילו בכמות מועטה, ולאחר מכן ניזונו מהנקה בלבד, פיתחו אלרגיה לחלב בשיעור גבוה יותר מאשר תינוקות שניזונו מהנקה בלבד מהלידה, או בשילוב של הנקה ותמ"ל באופן קבוע. בהנחיות האיגוד האירופאי לאלרגיה ואימונולוגיה (EAACI) משנת 2021 ובהבהרות שהתלוו אליהם, מוצע להימנע מתוספת זמנית של תמ"ל חלבי בשבוע הראשון לאחר הלידה על מנת למנוע התפתחות של אלרגיה לחלב (8-9).

מחקרים שפורסמו לאחרונה בישראל איששו ממצאים אלה (3, 10). בנוסף, מחקר לאחרונה מצא כי בעוד מרבית היולדות בישראל (96%) סבורות שילדיהן ניזונו מהנקה בלבד מהלידה, מרבית התינוקות (55%) למעשה קיבלו תוספת של תמ"ל חלבי במהלך תקופה זו (10). **המסקנות המצטברות מצביעות על כך שהזנה זמנית של תינוק בתמ"ל חלבי בימים הראשונים לחיים, אפילו בכמות מעטה, עלולה להגביר את הסיכון להתפתחות אלרגיה לחלב.**

לאור זאת, המלצות האיגוד הישראלי לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית הן:

אנו מציעים, לאימהות אשר מעוניינות בהנקה בלבדית, להימנע ממתן תוספות של תמ"ל חלבי לתינוק בימים הראשונים לחיים על מנת להפחית את הסיכון להתפתחות אלרגיה לחלב.

במידה והתינוק קיבל תוספות של תמ"ל חלבי (אפילו בכמות מעטה) בימים הראשונים לחיים, מתן תוספת קבועה של תמ"ל חלבי מספר פעמים בשבוע במקביל להנקה, עשוי להפחית את הסיכון להתפתחות אלרגיה לחלב.

הוועד:

יו"ר

א. אליצור

מזכיר

י. טל

גזבר

ר. מעוז סגל

חבר

ע. לחובר רוט

יו"ר יוצא

א. הרשקו

על החתום:

פרופ' ארנון אליצור

פרופ' אלון הרשקו

פרופ' יובל טל

פרופ' אילן דלאל

פרופ' אברהם ביגלמן

דר' עידית לחובר רוט

דר' רמית מעוז סגל

פרופ' אהרון קסל

REFERENCES

1. Katz Y., Rajuan N., Goldberg M.R, et. al.: Early exposure to cow's milk protein is protective against IgE-mediated cow's milk protein allergy. J Allergy Clin Immunol 2010; 126: pp. 77-82
2. Garkaby J, Epov L, Musallam N, et al. The Sesame-Peanut Conundrum in Israel: Reevaluation of Food Allergy Prevalence in Young Children. J Allergy Clin Immunol Pract. 2021;9(1):200-205.
3. Lachover-Roth I. The Influence of Early and Continuous Exposure of Infants to Cow's Milk Formula on The Occurrence of Milk Allergy. J Allergy Clin Immunol. 2021;147 (2) Suppl. AB 165
4. Nachshon L, Goldberg MR, Schwartz N, et al. Decreased bone mineral density in young adult IgE-mediated cow's milk-allergic patients. J Allergy Clin Immunol. 2014;134(5):1108-1113.e3.
5. Sinai T, Goldberg MR, Nachshon L, et al. Reduced Final Height and Inadequate Nutritional Intake in Cow's Milk-Allergic Young Adults. J Allergy Clin Immunol Pract. 2019;7(2):509-515
6. Levy MB, Goldberg MR, Nachshon L, et al. Lessons from cases of mortality due to food allergy in Israel: cow's milk protein should be considered a potentially fatal allergen. Isr Med Assoc J. 2012;14(1):29-33.
7. https://www.who.int/health-topics/breastfeeding#tab=tab_2
8. Halken S, Muraro A, de Silva D, et al. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Food Allergy and Anaphylaxis Guidelines Group. EAACI guideline: Preventing the development of food allergy in infants and young children (2020 update). Pediatr Allergy Immunol. 2021;32(5), 843-858.
9. Marques-Mejias M.A, Fisher H, Lack G, et al. Translating research into practice: what's in the 2021 EAACI food allergy prevention guidelines. Clin Exp Allergy. 2022;52, 476-480
10. Elizur A, Rachel-Jossefi S, Rachmiel M, et al. Consumption of cow's milk formula in the nursery and the development of milk allergy. Clin Transl Allergy. 2024;14(4):e12352.

Executive

Committee

Chairman

A. Elizur

Secretary

Y. Tal

Treasurer

R. Maoz Segal

Member

I. Lachover

Roth

Past Chairman

A. Hershko